

Thăm nhà Tßng Giáp ở Quảng Bình, những dấu hiệu và cái chết của ông

Con đường đi vào nhà Tßng Giáp làm bằng bê tông, rộng chừng 10 mét, đi ngang qua cánh đồng mênh mông nước và nước, thßnh thoßng vài chiếc thuyền câu buông trôi giữa bãi nước khi nước cho cảm giác hiu qußnh càng dâng cao. Ngoài trời khu vực dân cư đông đúc ở thôn, vùng ven nhà cửa thßa thßt, chßi vßi giữa đồng không mông quanh, bày ra trước mắt tôi là cảnh phßi áo qußn, gißng chißu, nấm mồ, lúa gạo và sách vở.

*Toàn cảnh căn nhà Tßng Giáp ở làng An Xá, xã Lộc Thủy, huyện Lộc Thủy, tỉnh Quảng Bình.
(Hình: Liêu Thái/Nguyễn Việt)*

Tôi đành ghé vào thăm những ngôi nhà này những तरी cũng đã bắt đầu nhßnhem tßi nên tôi quyết định đi thßng mßt mßch đến nhà Tßng Giáp.

Nhà ông tiêng kêu tở vùng lữ Quàng Bình (K 2)

Tác Giả: Phóng s c a Liêu Thái/Ng i Vi t
Thứ Hai, 18 Tháng 10 Năm 2010 08:45

Đ ờ ng khá xa, t qu c l 1A đ n nhà ông ph i m t h n 30 km, khác v i con s đ ờ trên b ờ ng h ờ ng đ n là 3 km [tôi đoán là có ai đó đã xóa m t con s 0 phía sau con s 3].

B n K n Giang, cách nhà T ờ ng Giáp ch ờ ng 100m. (Hình: Liêu Thái/Ng i Vi t)

Nhà Đ i T ờ ng Võ Nguyên Giáp n m ờ làng An Xá, xã L c Th y, huy n L c Th y, t nh Qu ờ ng Bình.

N u tính theo đ ờ ng chim bay thì gi a nhà T ờ ng Giáp và nhà C ờ ng Th ờ ng VNCH Ngô Đình Di m cách nhau ch ờ ng 700 mét đ n 1,000 mét.

Nhà nông nghiệp kêu gọi vùng lũ Quảng Bình (Kỳ 2)

Tác Giả: Phóng sự của Liêu Thái/Nguyễn Việt
Thứ Hai, 18 Tháng 10 Năm 2010 08:45

Nhà của Táng Giáp [chính xác hơn là nhà của con thân sinh Táng Giáp] vốn dĩ là nhà nông chi tiêu trung tu, bây giờ nông nghiệp năm với mức kinh phí từ 15 đến 40 triệu đồng (khoảng \$2 ngàn) nên còn nguyên vẹn, sạch sẽ, khang trang.

Còn nhà của ông bà, thân sinh Cụ Táng Thọ ng Ngô Đình Diåm thì không còn đâu nữa. Thọ m chỉ ngái ta cho tôi khu vực này là nhà Táng Thọ ng Diåm nhưng con cháu nhà này đâu thì không thể chỉ được.

Theo nhà ông Võ Đái Hàm, ngái cháu gọi Táng Giáp bằng ông nội chú, hiện đang sống trong nhà lưu niệm Táng Giáp, thì nông nghiệp Ngô Đình còn lại trên quê hương cũng không dám gì nguyên gốc mà phải đổi thành Ngô Văn, Ngô Huân, Ngô Sĩ... Nói chung là phải cho khác họ mình đang có.

Ông Hàm gọi thích thêm sẽ dĩ không còn đâu nữa rồi nhà họ Ngô vì lúc đi vào miền Nam do bị cách ruáng đất và đất nông nghiệp năm 1950, họ là nông con chiến ngoan đạo, họ đi theo tiếng gọi của Chúa, họ cũng không thể lại Quảng Bình cho được yên ổn, nhất là chế độ phe miền Bắc lúc đó là không cho đạo Thiên Chúa phát triển hoặc hoạt động trong địa hạt của họ.

Câu chuyện được kể trên minh chứng làng An Xá vốn là câu chuyện hết sức tháng tâm. Có không biết bao nhiêu ngái rơi vào tán gia bại sản, mất mạng, chết tức tái...

Ông Võ Đợi Hàm, cháu gọi Táng Giáp bằng ông nội chú, hiện đang là người chăm nom nhà Táng Giáp. (Hình: Liêu Thái/Nguyễn Việt)

Trên lối chuyßn nhà Táng Giáp, lúc tôi dừng xe ngay cửa nhà ông, đồng hồ đã chỉ sang 5 giờ chiều. Nhìn vào nhà, không thấy ai, tôi chuyển mắt vòng ra bên Kiến Giang, nơi có đất trồng bông lớn khắp đồng chiêm: “Đồng ông vào nhà Đợi Táng Võ Nguyên Giáp.”

Chập xong vài bức hình, tôi quay trở lại nhà ông.

Thấy có người đứng trong nhà, tôi lên tiếng gọi và ông Võ Đợi Hàm mời tôi vào nhà.

Trước sân nhà vẫn còn phải là lißt đất để cß đánh bùn non và lúa ßt. Có chừng hơn 500kg lúa ßt đang phơi trên sân. Nhưng theo ông Hàm nói thì con số nhiều hơn.

Gia đình ông làm đßn 9 sßo rußng, bß tßt đßn hßn mßt tßn lßa. Mßy ngßy nay, hai vß chßng ông phßi vßt vßa phßi lßa vßa tßp khßch đßn thßm lßi vßa phßi cßch di vßt cßa Tßng Gißp... Khi nßi chuyßn, đôi mßt bßc Hßm đßm mß bußn khißn tßi lßnh cßm đßi u gßi đß khßng bßnh thßng.

Chỉ cß gißng trong phòng Tßng Gißp bß lßt mßt nßa vßt và lßy đß 1 thanh ngang. (Hình: Lißu Thßi/Ngßi Vißt)

Tßi xin phßp ông Hßm đß chßp hßnh mßt lßt tßnh qußnh nßa, ông đßng ý. Khi tßi chßp đßn căn phòng cßa Tßng Gißp, nhßt lß chỉ cß gißng ngß cßa ông thßi xußt hßi nßi mßt chỉ tßi tßnh khá lß: vßt gißng đß bß lßt lßn mßt nßa, thanh gißng đß bß gß bß mßt cßy.

Đßi u nßy nßi lßn gßi? Theo tßp qußn cßa mßt sß vßng mißn trßn Vißt Nam, đßc bißt lß khu vß c mißn Trung, khi cß ngßi chßt, vißc đßi tßn ngßi ta lßm lß đßt nhßng gßi cß lißn qußn mßt thßi tß đßn cußc sßng hßng ngßy cßa ngßi chßt nhß: áo qußn, mßng mßn, chßn gßi...

Cßn chỉ cß gißng mßa ngßi qußa cß vßn hay nßm trßc đßy sß đßc cß lßt mßt nßa vßt, gß bßt mßt

thanh và ý chí của người này thì nay sẽ mãi mãi thuộc về người chết bên kia thềm gió và không có ai được phép nếm lên chiếc giường yên ngựa. Đó là một kẻ vất...

Tôi men theo máy tìm ván lót trên sàn đất nền còn sót nhão đi trải ra trước hiên nhà người uống trà với bác Hàm, hỏi chuyện ông về Táng Giáp. Bác Hàm trả lời tôi: “Đi tìm người vẫn còn sống, đang rất minh mẫn, ông nhớ rằng tôi từng đánh tháng 5 năm 1954, ông vẫn khỏe... (?)Mình (Mình - tiếng Quảng Bình) có thăm cậu vào dịp 25 tháng 8 vừa rồi, đó là ngày sinh nhật cậu, hôm đó cậu được đưa về nhà ở Hà Nội cho con cháu chúc thọ rồi sau đó trải lại bình yên cho ông Dũng (Nguyễn Tấn Dũng), ông Mạnh (Ông Đức Mạnh) và các ông quan chức khác đến chúc thọ...”

Khi tôi đặt câu hỏi liên tục cùng Táng Giáp về thăm nhà là năm nào và khi nào cho ông nhớ nhu như tôi về Táng Giáp, ông chợt quay ánh mắt đi tìm buồm đi nơi khác và trả lời tôi: “Đó là tháng 11 năm 2004, cậu có về thăm cây làm khi nào như cây mít, cây hoa mai và một số cây khác, liên đó cậu về cùng con cháu rất đông, đông như tôi trước đây, gồm hai mươi người con cháu, một bác sĩ riêng và một bác sĩ...”

Hôm đó dân làng đến thăm chết ở sân, cậu đứng vào nhà, các đi vẫn nghe xã đến hát dân ca trước sân cho cậu xem...”

“Từ đó trở về sau dường như sức khỏe của cậu không được tốt lắm, sau chuyện đi tham gia lễ kỷ niệm chiến thắng Điện Biên Phủ trên Tây Bắc năm ngoái (2009) trở về, cậu ốm và nằm liệt giường luôn...” Nói đến đây, bác Hàm quay mặt đi chỗ khác, tôi thấy một bác sĩ hỏi tôi. Dường như bác tránh cho tôi nhìn thấy nội dung nào đó...!

Nhà th chi t c Võ n m trong khuôn viên v n nhà t ng Giáp. (Hình: Liêu Thái/Ng i Vi t)

Tôi tiếp tục đặt câu hỏi: “L n cu i bác nói chuyện với tôi t ng là lúc nào?” bác Hàm trả i: “L n cu i tôi g p c qua đ n tho i, nh ng tôi không đ c nói chuyện tr c tiếp với c mà thông qua c bà, v i c cũng không dùng đ n tho i. À, mà không bi t có ph i là l n cu i không n a, có th nói là l n g n đây nh t ch !” Tôi g t đ u, tôi bi t bác Hàm đang c gi u tôi v chuyện T ng Giáp. Tôi không h i gì thêm và chuyện sang đ tài c u tr .

“Có c u tr , nhà n c cho đ t 1 m i nhà 15 gói mì tôm, h nói r ng không th c n c trên đ u ng i đ c, vì khi v n đ ng c u tr cho n i khác thì nhà n c cũng kêu g i trên đ u h ch không kêu g i trên đ u ng i nên chỉ khi cho mì n cũng c n c trên đ u m i gia đình, mì n th y cũng có lý, thôi k !”

“À, đ t 2 thì ch a có cháu à, cũng may mà có m t đoàn Ph t t đ n đây hôm 13 tháng 10, h t m i n Nam ra, mì n không bi t h à chùa nào, nh ng có treo c Ph t giáo, h cho m i nhà 200 ngàn đ ng và đ u ăn, n c m m, mu i, b t ng t, g o... Nói chung su t quà y cũng ch ng 100 ngàn đ ng, v chi m i gia đình đ c nh n 300 ngàn đ ng. Nh ng ch cho riêng làng An Xá, làng c a c Giáp thôi! Nói chung năm nay không có ng i ch t, nh ng bù vào đó m t nhi u đ đ c, h h i nhi u, vì n c dâng quá nhanh, bà con b b t ng cháu à!” Bác Hàm nói.

Những tiếng kêu từ vùng lũ Quảng Bình (Kỳ 2)

Tác Giả: Phóng sự của Liêu Thái/Người Viứt
Thứ Hai, 18 Tháng 10 Năm 2010 08:45

Câu chuyện về Táng Giáp cùng những tiếng kêu trên quê hương ông sau trận lũ tàn còn dài, tôi sẽ tiếp với để cßgiß vào cuộc đời của bài phóng sự này.

(Còn tiếp)

Kßcußi: Cái nghèo hay đeo cái khß...